

Polaarialueen geenivarat Arboretum Apukassa

Arboretumin avajaisista

MTT:n suunnittelema ja Rovaniemen kaupungin rakentama Arboretum Apukka sijaitsee kymmenisen kilometriä napapiiriltä pohjoiseen Lapin tutkimusasemalla. Noin hehtaarin laajuinen viheralue on perustettu käsittää lähes 1500 luonnon- ja koristekasvia. Alueelle on istutettu yli 150 pohjoisella polaarialueella menestyvää puuvartista lajia ja alkuperää sekä kymmeniä villiyrttejä ja perennoja.

Arboretumilla on tärkeä rooli pohjoisen viheralan tutkimuksessa ja kehittämisessä. Siellä säilytetään koristekasvien kantavertailukokeiden menestyjiä. Arboretum toimii geenivara- ja emokasvikokoelmana sekä uusien lajien talvenkestävyyden seuranta-alueena. Viime kesänä puistoon istutettiin parikymmentä uutta kasvilajia. Ne saatiin kansainvälisestä vaihdosta.

Arboretum on yksi Olkkajärven virkistysalueen vierailukohteesta. Rakennettu puisto jatkuu metsäluontona. Siellä kulkee pitkospuupolku Myllyojaa myötäillen Olkkajärven venesatamaan. Polku on rakennettu normaalia leveämpänä liikuntaesteisiä varten noin kilometrin matkalta. Polun varrella kävijä pääsee nauttimaan järvimaisemista.

Opastaulut perehdyttävät Lapin metsien monikäyttöön. Polun kapeampi osuus johtaa Sahamäelle, joka edustaa Lapin jälleenrakennuskauden teollista historiaa.

Luonnonmukaista viherrakentamista

Puulajipuistossa voi tutustua luonnonmukaiseen viherrakentamiseen, jossa rakennettu ympäristö sopeutetaan paikallisia luonnonkasveja ja koris-

Rovaniemellä Arboretum Apukassa voi tutustua luonnonmukaiseen viherrakentamiseen.

TEKSTI: Marja Uusitalo

KUVA: MTT:n arkisto/Laura Romppainen

tekasveja yhdistämällä ympäröivään luontoon. Siksi samalle istutusalueelle on valittu sekä kotoperäisiä luonnonkasveja että vieraslajeja kasvupaikkavaatimusten ja kasvillisuustyypin mukaan.

Ajan myötä esimerkiksi haapaa ja pensaskuusamia kasvavasta alueesta kehittyi esimerkki kerroksellisesta lehtimetsästä. Niityn, ojanvarren ja ketokummun kasvillisuudesta muodostuu ns. yrttipolku, jossa esitellään perinnebiotooppien ja kulttuurimaisemien hoitoa sekä luonnontuotealan raaka-aineita.

Työpajoja ja tuotekehittelyä

Arboretumilla on monenlaisia käyttäjiä. Pohjoissuomalaiset oppilaitokset hyödyntävät puistoa opetuksessa. Lisäksi alue on toiminut tuotekehitysympäristönä. Viime kesänä totutettiin ympäristötaideprojekti erityisryhmille yhteistyössä Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan kanssa. Osallistujia haastatteleamalla saatiin arvokasta tietoa green care – palvelujen tuotekehitykseen. Kokemukset taidetyöpajasta osoittivat, että arboretum voi toimia hoivaympäristönä, jossa yhteisöllinen tekeminen lisää ihmisten hyvinvointia ja antaa terveyttä ylläpitävään luontokokemukseen uusia ulottuvuuksia. Vihreän hoivan testausta jatketaan tulevana kesänä. Ikäihmisten, esikoululaisten ja mielenterveyskuntoutujiin ryhmille järjestetään alkukesästä luontokasvatustapahtuma.